

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 ภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อบริษัท ซี.พี. คอนวีเนียนสโตร์ จำกัด) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2531 โดยบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ เพื่อให้เป็นบริษัทของคนไทยที่ประกอบธุรกิจหลักด้านค้าปลีกประเภทร้านค้าสะดวกซื้อในประเทศไทยภายใต้เครื่องหมายการค้า “7-Eleven” โดยบริษัทได้รับสิทธิการใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวจาก 7-Eleven, Inc. สหรัฐอเมริกา และได้เปิดร้านสาขาแรกที่ซอยพัฒนพงษ์ เมื่อปี 2532

ณ สิ้นปี 2547 บริษัทมีร้านสาขา 7-Eleven ทั่วประเทศรวม 2,861 สาขา ซึ่งจัดได้ว่าเป็นประเทศที่มีสาขา 7-Eleven มากเป็นอันดับ 4 ของโลกรองจากประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐไต้หวัน ทั้งนี้แบ่งเป็นร้านในกรุงเทพฯ 1,158 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 40) เป็นร้านในปริมณฑลและต่างจังหวัด 1,703 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 60) เมื่อแบ่งตามประเภทของร้านพบว่า มีร้านสาขาบริษัท 1,782 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 62) ส่วนที่เหลือเป็นร้านแฟรนไชส์ 923 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 32) และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วงอาณาเขต 156 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 6) ปัจจุบันมีลูกค้าเข้าร้าน 7-Eleven เฉลี่ยวันละ 3 ล้านคน

ทั้งนี้ในปี 2548 ทางบริษัทมีแผนที่จะขยายสาขา 7-Eleven อย่างต่อเนื่องอีกประมาณ 400-450 สาขา ทั้งในรูปแบบของร้านในทำเลปกติ และร้านในสถานบริการน้ำมันของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดย ณ สิ้นปี 2547 บริษัทมีร้านในทำเลปกติ 2,564 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 90) และร้านในสถานบริการน้ำมัน ปตท. 297 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 10)

นอกจากนั้น บริษัทได้ขยายการลงทุนไปในธุรกิจที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เช่น ในปี 2537 เริ่มลงทุนในบริษัท เคาน์เตอร์ เซอร์วิส จำกัด (“CS”) เพื่อประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนรับชำระสินค้าและบริการ ในปี 2539 ลงทุนในบริษัท ซี.พี. ค้าปลีกและการตลาด จำกัด (“CPRAM”) เพื่อประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายอาหารแช่แข็งและเบเกอรี่ ในปี 2542 ลงทุนในบริษัท รีเทลลิงค์ (ประเทศไทย) จำกัด (“RTL”) เพื่อประกอบธุรกิจการจำหน่ายและซ่อมแซมอุปกรณ์ค้าปลีก

บริษัทยังได้มีการขยายการลงทุนในธุรกิจเสริมอื่นๆ อีก เช่น ในปี 2544 ได้จัดตั้งบริษัท ไทยสมาร์ตการ์ด จำกัด (“TSC”) ร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อให้บริการชำระค่าสินค้าและบริการผ่านบัตรเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Purse) และในปี 2546 ได้จัดตั้ง บริษัท โกซอฟท์ (ประเทศไทย) จำกัด (“GOSOFT”) เพื่อให้บริการออกแบบและพัฒนาระบบงานด้านสารสนเทศ จัดตั้งบริษัท เอ็ม เอ เอ็ม ฮาร์ท จำกัด (“MAM”) เพื่อให้บริการปรึกษาวางแผนกิจกรรมทางการตลาด และบริษัท ไดนามิค แมนเนจเม้นท์ จำกัด (“DM”) เพื่อให้บริการบริหารงานกิจการขนส่งสินค้าและกระจายสินค้า

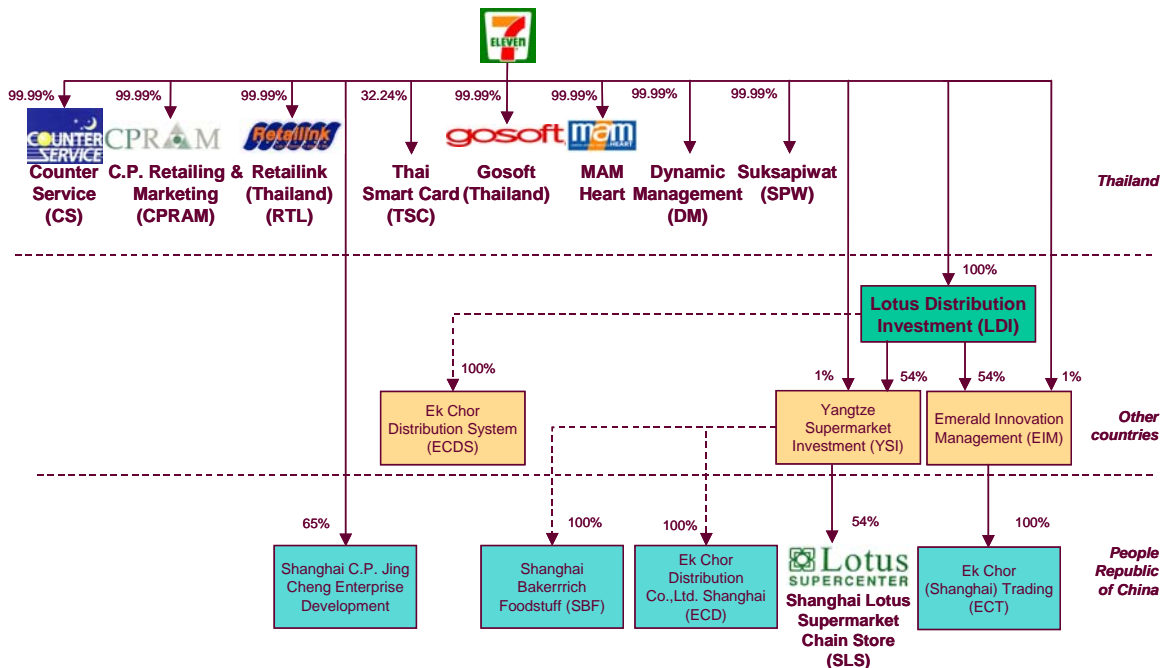
สำหรับในปี 2547 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท ศึกษาวิวัฒน์ จำกัด เพื่อให้บริการด้านการศึกษาโดยดำเนินโครงการสถาบันการศึกษาในชื่อว่า ปญญาวิวัฒน์เทคโนโลยี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาของภาครัฐโดยเฉพาะในส่วนของการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงกับความต้องการและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจค้าปลีกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต

นอกจากการขายการลงทุนไปยังธุรกิจอื่นๆ โดยการจัดตั้งบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพิ่มเติมแล้ว บริษัทยังมีการขยายช่องทางธุรกิจภายใต้การบริหารจัดการของบริษัทเองอีก โดยในปี 2541 ได้มีการเปิดตัวธุรกิจ 7 Catalog Order เพื่อเป็นการขยายช่องทางธุรกิจ เพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าในการสั่งซื้อสินค้ามากขึ้น โดยพัฒนาจาก Mail Order จัดทำเป็นแผ่นพับไปสู่วารสารแค็ตตาล็อก และในปี 2544 ได้เปิดตัวธุรกิจบู๊ตส์โมล์ (เดิมชื่อ “7 Today”) เพื่อเป็นการขยายช่องทางธุรกิจด้านการจำหน่ายหนังสือและวารสาร

2.2 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเวน จำกัด (มหาชน)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เลขทะเบียน บมจ. 649 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2542 โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 บริษัทมีกลุ่มบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 46.4 ของทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 บริษัทมีแผนภาพโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ดังนี้

2.3 โครงสร้างรายได้

รายได้ส่วนใหญ่ของบริษัทมาจากรายได้จากการขายสุทธิและรายได้จากการให้บริการ ซึ่งสามารถแบ่งตามกลุ่มธุรกิจได้เป็น 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้ (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 12 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน)

กลุ่มธุรกิจ	2545		2546		2547	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ร้านค้าสะดวกซื้อ (CP7-11)	30,165	68.9	40,154	68.8	38,184 ^{/1}	51.2 ^{/1}
ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ (SLS)	12,712	29.1	16,857	28.9	21,418	28.7
ธุรกิจอื่นๆ ^{/2}	888	2.0	1,372	2.4	15,020	20.1
รวมรายได้จากการขายสุทธิและรายได้จากการให้บริการ	31,550	100.0	58,382	100.0	74,622	100.0

^{/1} ไม่รวมยอดขายบัตรโทรศัพท์

^{/2} ประกอบด้วยธุรกิจผลิตและจำหน่ายอาหารแช่แข็งและเบเกอรี่ของ CPRAM ธุรกิจเป็นตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการของ CS และธุรกิจจำหน่ายและซ่อมแซมอุปกรณ์ค้าปลีกของ RTL และรายได้จากบริษัทย่อยอื่นๆ

2.4 เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ

บริษัทมีเป้าหมายที่จะเป็นผู้นำในธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อในประเทศไทยที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเน้นจุดเด่นของการนำเสนอ "ความสะดวก" ให้กับลูกค้าสำหรับการซื้อสินค้าและใช้บริการต่างๆ ด้วยทำเลร้าน 7-Eleven ที่กระจายครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางและส่วนใหญ่จะเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งนี้ บริษัทมีแผนที่จะเปิดร้าน 7-Eleven ในปี 2548-2550 ปีละประมาณ 400-450 สาขา โดยบริษัทยังให้ความสำคัญในการวางตำแหน่งร้าน 7-Eleven ให้เป็นร้านค้าสะดวกซื้อที่ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มครบวงจร โดยเน้นการขายสินค้าบริโภคมากกว่าสินค้าอุปโภค เนื่องจากสินค้าบริโภคโดยทั่วไปจะมีอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าสินค้าประเภทอุปโภคและเป็นการวางตำแหน่งของร้าน 7-Eleven ให้แตกต่างจากร้านค้าปลีกประเภทอื่น ในขณะเดียวกันบริษัทจะใช้ประโยชน์จากเครือข่ายร้าน 7-Eleven ในการให้บริการเสริมต่างๆ เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ลูกค้า อาทิเช่น การเป็นตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการของ เคาน์เตอร์ เซอร์วิส การสั่งซื้อสินค้าทาง 7-Catalog เป็นต้น

สำหรับในประเทศจีน บริษัทมีเป้าหมายที่จะเป็นผู้นำในธุรกิจซูเปอร์เซ็นเตอร์ในเขต 2 เมือง 7 มณฑล คือ เมืองเซี่ยงไฮ้ (Shanghai) เมืองฉงชิ่ง (Chongqing) มณฑลอันฮุย (Anhui) มณฑลหูเป่ย์ (Hubei) มณฑลหูหนาน (Hunan) มณฑลเสฉวน (Sichuan) มณฑลเจียงซี (Jiangxi) มณฑลเจียงซู (Jiangsu) และมณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพในการเติบโตในอนาคต โดยบริษัทมีแผนที่จะเปิดห้างโลตัสในปี 2548 อย่างน้อย 5 สาขา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะการแข่งขัน นโยบายการค้าและการลงทุนของรัฐบาลจีน